

Mesec znanosti 2022

Poročilo

Kratko poročilo o izvedbi Meseca znanosti 2022

Mesec znanosti 2022 je po pandemičnem obdobju ponovno potekal v svoji celoviti, tradicionalni obliki. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je v sodelovanju s številnimi raziskovalnimi organizacijami, univerzami, evropskimi partnerji ter mednarodnimi institucijami pripravilo bogat program dogodkov **od 14. septembra do 22. decembra 2022**. Namen vseh aktivnosti je bil izboljšati prepoznavnost slovenske znanosti, utrjevati povezave med raziskovalno sfero, gospodarstvom, politiko in širšo javnostjo ter krepiti znanstveno-raziskovalno kulturo v državi.

Program je vključeval tradicionalne dogodke, kot so podelitev Zoisovih in Puhovih nagrad ter Simpozij slovenskih raziskovalcev v tujini, hkrati pa tudi številne novosti, kot sta **Dan odprte znanosti** in **Dan odprtih vrat slovenskih superračunalniških centrov**.

Ključni dogodki in aktivnosti:

Stičišče znanosti in gospodarstva – 54. MOS (Celje, 14.–18. september 2022)

Dogodek je potekal v okviru Mednarodnega obrtnega sejma (MOS) in je predstavljal enega ključnih promocijskih dogodkov slovenskega znanstveno-raziskovalnega prostora. Raziskovalne organizacije in univerze so predstavljale dosežke na področju novih tehnologij, industrije 4.0 ter bionike.

Predstavitev razpisov Obzorje Evropa – ERC & MSCA (Ljubljana, 28. september 2022)

MIZŠ je pripravilo informativni dan za predstavitev aktualnih razpisov Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) ter programov Marie Skłodowska-Curie (MSCA). Na dogodku sta obe nacionalni kontaktne osebi (NKT) predstavili roke in teme prihajajočih razpisov za ERC in MSCA. Hkrati je potencialnim prijaviteljem na ERC dr. Matic Lozinšek iz Instituta »Jozef Stefan« predstavil svoje izkušnje s pridobitvijo projekta in delil svoje znanje. Udeleženci so prejeli podporo pri pripravi prijav, vključno z izkušnjami slovenskih prejemnikov projektov ERC.

Srečanje vaje za vzajemnega učenja (MLE) – Občanska znanost (Ljubljana, 10.–11. oktober 2022)

Slovenija je gostila predstavnike enajstih držav EU, ki so razpravljali o kakovosti podatkov, raziskovalni etiki ter vlogi občanske znanosti pri doseganju trajnostnih ciljev. Dogodek je potekal

v živo na MIZŠ v okviru Vaje vzajemnega učenja za občansko znanost. , s sodelovanjem priznanih mednarodnih strokovnjakov kost sta dr. Alan Irwin in dr. Muki Haklay.

Dan odprte znanosti (Ljubljana, 11. oktober 2022)

Dogodek predstavlja **prvo nacionalno srečanje Slovenske skupnosti odprte znanosti (SSOZ)** in del evropske serije tripartitnih dogodkov EOSC. Ključne teme so bile oblikovanje politik odprte znanosti, vzpostavitev Evropskega oblaka odprte znanosti ter podpora raziskovalnim organizacijam pri prehodu na odprto znanost.

Dan odprtih vrat slovenskih superračunalniških centrov (25. oktober 2022)

Eden najbolj obiskovanih dogodkov Meseca znanosti, namenjen promociji nacionalnih superračunalniških zmogljivosti (High Performance Computing) zmogljivosti. Obiskovalci so si lahko ogledali:

- **EuroHPC Vega**, enega najzmogljivejših superračunalnikov v Evropi,
- sistem Maister (UM),
- HPC centre IJS, Arnes, Kemijski inštitut, FIŠ Novo mesto.

Dogodki Mlade akademije (26.–27. oktober 2022)

Doktorat – kako pa ti definiraš uspeh? (26. oktober, spletni dogodek)

Mlada akademija je organizirala dogodek z naslovom **Doktorat – kako pa ti definiraš uspeh?. V okviru katerega so izvedli tudi** delavnico z naslovom **Od preživetja do uspeha tekom doktorata**, v kateri so predstavili, kaj je dobro vedeti ob začetku doktorata in kaj so ključni elementi, ki so potrebni za uspešen doktorski študij. Naslovili so tudi izzive, s katerimi se doktorski študentje pogosto srečujejo, in predstavili strategije za vzpostavitev zdravega ravnotežja med delom in zasebnim življenjem.

Odprta znanost 2022 – kakovost raziskovalnega dela (27. oktober)

Dogodek Odprta znanost 2022, ki ga Mlada akademija organizira že od leta 2019, je tudi tokrat potekal v okviru Meseca znanosti. Dogodek je potekal pod geslom “z večjo odprtostjo do boljših raziskav”. Za temo so namreč izbrali vprašanje, kako je odprta znanost povezana s kakovostjo raziskav oziroma raziskovalnega dela in njenim vrednotenjem, ki so ga načeli z vabljenimi gosti s področja znanosti in znanstvene politike. V drugem delu dogodka sta potekali vabljeni predavanji gostij iz tujine, in sicer dr. Anne Abalkine o znanstvenih papirnicah (paper mills) in dr. Elisabeth Bik o manipulacijah s fotografijami v biomedicinskih publikacijah.

Evropska noč raziskovalcev – pridruženi dogodki (30. september & november 2022)

Slovenija se je vključila v pobudo EU Evropska noč raziskovalcev, ki tradicionalno poteka zadnji petek v mesecu septembru. Pridruženi dogodki so posvečeni promociji znanosti med mladimi in širšo javnostjo. Program je vključeval delavnice, predstavitve, eksperimente in javna predavanja na številnih lokacijah po Sloveniji.

Inovacijski kamp EMUNI (september–december 2022)

Mednarodni program za mlade iz držav južnega Sredozemlja, ki ga je organizirala Evro-sredozemska univerza – EMUNI je bil osredotočen na razvoj inovacijskih idej s sodelovanjem slovenskih raziskovalnih in gospodarskih partnerjev (IJS, SPIRIT). V okviru kampa je bilo šest finalistov povabljenih na inovacijski bootcamp. Vsak kandidat je imel dodeljenega mentorja, ki je zagotavljal tehnično pomoč in mentorstvo strokovnjakov s področja, izkušenih inženirjev, razvijalcev in oblikovalcev izdelkov ter strokovnjakov za inovacije, s katerim se je osredotočil na dokaz koncepta, inženiring, izdelavo prototipov/testiranje in potrditev s strani za svojo inovativno idejo.

Festival Uni.Minds (november 2022)

Največji slovenski spletni festival, namenjen povezovanju treh javnih univerz ter gospodarstva pri razvoju inovacijskih ekosistemov. V okviru programa so raziskovalke in raziskovalci spoznali izzive, s katerimi se sooča industrija in na takšen način okrepili medsebojno razumevanje skupnih potreb. Festival je bil namenjen najbolj radovednim, inovativnim in v prihodnost usmerjenim podjetjem, raziskovalcem, študentom in nosilcem odločitev. Pri izvedbi festivala v letu 2022 so sodelovali tudi EIT HUBS – EIT Health, EIT Food, EIT Manufacturing, EIT Raw Materials in EIT Urban Mobility.

Podelitev Zoisovih, Puhovih nagrad in priznanja Ambasador znanosti (1. december 2022)

Kot vsako leto je vrhunec Meseca znanosti predstavljala Slavnostna podelitev nagrad in priznanj za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni in razvojni dejavnost, ki je potekala v Cankarjevem domu. Za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti v letu 2022 so bile podeljene dve Zoisovi nagradi za življenjsko delo, ena Puhova nagrada za življenjsko delo, štiri Zoisove nagrade za vrhunske dosežke, ena Puhova nagrada za vrhunske dosežke, šest Zoisovih priznanj za pomembne dosežke in eno priznanje ambasadorka znanosti Republike Slovenije, ko jo je prejela Dr. Nataša Obermajer za raziskave in razvoj inovativnih imunoterapij rakavih obolenj.

Platforma znanja – 4. posvet (december 2022)

Nova iniciativa MIZŠ, namenjena strukturiranemu dialogu med oblikovalci politik, univerzami in raziskovalnimi organizacijami. MIZŠ je organiziral 4. posvet Platforme znanja z naslovom »Prihodnost vrednotenja raziskav: prenova od zaveze do izvedbe«. Na dogodku so bile predstavljene aktualne pobude za prihodnji razvoj vrednotenja na področju raziskav na EU ravni in izmenjana mnenja o izzivih in prioritetah prenove na nacionalni ravni. Na ministrstvu smo organizirali posvet z namenom neposredne predstavitve nadaljnjih aktivnosti na ravni EU in razprave s ključnimi nacionalnimi deležniki o tem, kaj pobuda pomeni za slovensko raziskovalno okolje. Posvet je bil zato razdeljen na dve panelni razpravi z udeleženci. V prvem delu posveta so predstavniki Evropske komisije, EUA in Science Europe, treh institucij, ki so bile med gonilnimi silami navedenega procesa in mu tudi v prihodnje ostajajo zavezane, predstavili poglede na prenavo.

Simpozij slovenskih raziskovalcev v tujini (december 2022)

V sodelovanju z društvom VTIS je potekal že tradicionalni simpozij, ki povezuje slovenske raziskovalce po svetu s slovenskimi institucijami. Tokratni simpozij je ponudil zanimive razprave na teme občanske znanosti, okoljskih sprememb, bio-informatike, arhitekture in gradbenih materialov ter nevroznanosti in psihologije.

Sklepne ugotovitve

Mesec znanosti 2022 je obsegal več kot 15 različnih dogodkov in spremljevalne aktivnosti. Ključni cilji – promocija znanosti, krepitev sodelovanja ter vključevanje Slovenije v evropski raziskovalni prostor – so bili uspešno doseženi. Ob tem velja poudariti, da se je Mesec znanosti v letu 2022 osredotočil na okrepljeno promocijo odprte znanosti in HPC infrastrukture in ga je zaznamovala tudi močna mednarodna komponenta, saj je vključeval tudi dogodek Vaje vzajemnega učenja, inovacijski kamp za mlade inovatorje iz Sredozemlja in srečanje evropskega oblaka odrte znanosti (EOSC), ki je potekalo v okviru Dneva odrte znanosti.